

AL·LOCUCIÓ DEL DEGÀ ALS ESTUDIANTS DE NOU ACCÉS

(Curs 2018-2019)

En nom de la rectora, la Dra. Margarita Arboix,

En nom dels més de 450 professors i professores de la Facultat, un dels quals és en presó preventiva,

En nom dels 170 companys de l'administració i dels serveis de la facultat,

En nom de l'equip de Deganat,

Tinc la satisfacció de donar-vos la benvinguda a la Facultat de Filosofia i Lletres de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Aquest acte, que es repeteix cada any, no és un simple acte protocol·lari. La rebuda dels estudiants de nou accés és la raó de ser d'una universitat. Si no hi ha estudiants, no hi ha universitat.

D'aquí a dues hores hi haurà un acte similar en la forma, però ben diferent en el fons. Mentre vosaltres entreu per una porta, la universitat farà el comiat del professorat i del personal d'administració i serveis que enguany ha acabat la seva vida activa a la universitat. Professors i professores que ja no coneixereu, però que han dedicat la seva vida activa a formar generacions i generacions d'estudiants. Permeteu-me de dir-vos en els noms: les Dres. Carme Riera, Maria Campillo, Anna Estany i Victòria Solanilla i els Drs. Jordi Estévez, José Luis Martín Ramos, José Enrique Ruiz Doménech i Alan Reeves.

Ells, elles i vosaltres representeu avui millor que ningú altre la continuïtat d'una institució que a les 6 de la tarda celebrarà el 50è aniversari de la seva creació. Ho farà acollint la inauguració del curs 2018-2019 dels Sistema Universitari Català, presidida pel Molt Honorable President de la Generalitat de Catalunya, en l'edifici històric de l'Hospital de Sant Pau. Fa exactament 50 tardors que en unes aules habilitades al claustre del monestir de Sant Cugat el primer degà d'aquesta facultat donava la benvinguda als seus primers estudiants.

La casualitat ha fet que la universitat celebri el seu 50è aniversari la tardor en què hi entreu els primers mil·lenials; sou la primera generació d'estudiants universitaris nascuts en el tercer mil·leni de la nostra era. M'agradaria, però, fer una molt breu mirada enrere.

El de 1968 havia estat un estiu de plom. A Espanya havíem estat testimonis gairebé muts de diversos fets europeus històrics: feia un mes que els tancs soviètics havien esclafat la coneguda primavera de Praga, vuit mesos escassos en què el règim comunista txec va intentar una obertura política; en feia cinc de les vagues estudiantils en nombroses universitats i instituts de París, que al crit de "Està prohibit prohibir" van

significar un revulsiu a les polítiques heretades de la segona guerra mundial; el dia 4 d'abril havia estat assassinat a Memphis (EUA) Martin L. King, i el 6 de juny, Robert F. Kennedy. I el mes de novembre s'acomplirien cinquanta anys (per tant, ara en farà cent) que la joventut europea estava a punt de veure el final d'una guerra cruenta i total que havia durat quatre anys, la primera guerra en què els morts es van comptar per milions, més de vuit. La van qualificar de Gran Guerra, perquè ningú va preveure que després en vindria una altra per a la qual ja no hi va haver qualificatiu per triar.

Vosaltres sou en un món de dificultats, és obvi, però lluny de la tensió d'aquella tardor de 1968. Sou a punt de capbussar-vos en el principal riu del saber. Un riu que flueix clar i transparent des de fa gairebé tres mil anys. El riu que llisca des que algú va decidir pensar i argumentar fent servir només la lògica; diuen que a l'occident fou Tales de Milet. Us submergeireu en un flux que, en aparença, sempre ha estat el mateix, però mai no s'ha vist igual. Entreu a formar part de la comunitat en què preval per excel·lència el seny sobre la rauxa, l'argumentació sobre la força, la reflexió sobre l'acció. Un riu en què preval la cerca de la veritat –sempre impossible– sobre la mentida –sempre fàcil; una veritat per defensar la qual alguns com Sòcrates o Giordano Bruno van pagar amb la vida; una veritat que alguns han preferit negar per continuar-la defensant, com Galileu Galilei.

Entreu en un Danubi ample i llarg en què un dia es van capbussar Marie Curie i la seva filla Irène Joliot-Curie (dues premis Nobel del s. XIX), Hipàtia (matemàtica a l'Alexandria del s. IV dC), Hildegarda de Bingen (monja exscriptora del s. XII), Clara Schumann (intèrpret i compositora del s. XIX), i també Einstein, Ramon y Cajal, Espriu, Marx, Freud, T. Mommsen i un etcètera inacabable. Algun o alguna de vosaltres -per què no?- també sereu recordats anys a venir, i relatareu el primer dia que vau accedir a la Facultat de Filosofia i Lletres de la UAB.

En penetrar, doncs, en aquest riu mil·lenari teniu el deure de submergir-vos-hi fins al coll i aprofitar tot allò que el professorat està delerós d'oferir-vos, alhora que aprèn amb vosaltres. Heu entrat en una universitat pública que es fa càrrec del 75% del cost dels vostres estudis, a través dels impostos de ciutadans i ciutadanes que mai no han anat a la universitat ni segurament mai n'han visitat cap. Teniu l'obligació de no malgastar l'esforç que la societat fa per vosaltres.

Sou la cinquanta-unena promoció de la Facultat de Filosofia i Lletres de la Universitat Autònoma de Barcelona i això, us ho asseguro, us marcarà el futur. Estudieu, apreneu i passeu-vos-ho el millor possible. Els anys universitaris solen ser un dels millors períodes de la vida.

Dr. Joan Carbonell Manils
Degà

Bellaterra (Cerdanyola del Vallès), setembre de 2018